

Klimat- och näringslivsdepartementet
Energienheten
Daniel Friberg
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Vår referens/dnr:
2025–174

Er referens/dnr:
KN2025/01503

2025-09-29

Remissvar

Remiss av förordning om statligt stöd för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet

Ärendet rör förslag till bestämmelser om statligt stöd som Statens energimyndighet får lämna till företag för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet. Stödet ges i form av investeringsstöd i förnybar elproduktion eller lagring av el och värme i anslutning till en sådan produktionsanläggning. Samtidigt ska stöd endast ges till åtgärder i områden där anslutning av sådan elproduktion bidrar till att möjliggöra anslutning till elnätet av ny elanvändning. Stöd ska i första hand lämnas till åtgärder som bidrar med elproduktionskapacitet regionalt där behovet är som störst, och som ger starkt förmåga och minskad sårbarhet i elsystemet, till exempel genom möjlighet att tillhandahålla stödtjänster.

Svenskt Näringsliv tillstyrker regeringens förslag. Selektiva statliga stöd bör ges med restriktivitet och vara riktade mot att åtgärda marknadsmisslyckanden, och användas när det saknas andra alternativa policyalternativ eller när det kan vara ett effektivt och/eller nödvändigt komplement. Men den bekymmersamma situationen som råder, främst i södra Sverige, när det gäller bristande tillgång på effekt och ett elsystem som är i behov av ökad mängd planerbar elkraftsproduktion, motiverar att flera åtgärder genomförs skyndsamt. Samtidigt är det allra mest viktigt att få på plats mer långsiktiga förändringar i regelverk och processer som skapar ett mer gynnsamt och förutsägbart investeringsklimat. Ett investeringsstöd med föreslagen inriktning kan vara ytterligare en åtgärd som ökar takten i nödvändiga investeringar som behövs för hela näringslivets konkurrenskraft. Därtill tycks inriktningen och prioriteringarna av åtgärderna vara väl avvägda.

Som regeringen konstaterar så innebär användandet av det allmänna gruppundantaget (GBER) vissa begränsningar, bland annat att stödet ges till förnybara och inte fossilfria energikällor. Fördelen med att kunna använda GBER och kunna införa stödet utan att invänta kommissionens godkännande talar dock för att nu införa den föreslagna stödordningen, för att sedan i nästa skede genomföra eventuella justeringar som den nya given för en ren energi (Clean industrial deal state aid framework, förkortat CISAF) kan möjliggöra. I CISAF finns möjlighet att ge stöd både i form av investeringsstöd till ny förnybar

energi och stöd till stödsystem för icke-fossil flexibilitet. Det skulle innebära att en justerad förordning anmäls till kommissionen för godkännande. Därtill görs för närvarande en översyn av GBER, och en ny version ska träda i kraft 1 januari 2027. Det skulle kunna möjliggöra ytterligare förändringar, beroende på vad revideringen utmynnar i. Sammantaget finns möjligheter att framöver bredda stödet och göra det mindre tekniskt specifikt och potentiellt mer effektivt. Det behöver dock, som sagt, inte hindra regeringen från att redan nu införa det föreslagna stödet, med tanke på hur angeläget det är att öka investeringstakten i mer leveranssäker elproduktion.

Stefan Sagebro